

ISSN 1640 – 1409

**STOWARZYSZENIE
LIGA OCHRONY PRZYRODY**

**Zarząd Okręgu
w Słupsku**

- * -

AKTUALIA OCHRONY PRZYRODY 2005/II. (26)

- -

*okładka
24 102*

Słupsk, listopad 2005 r.

DO CZYTELNIKÓW...

Niniejszy kolejny Zeszyt Informacyjny Z.O.LOP Słupsk przedstawiamy Czytelnikom w nieco obszerniejszej treści. Składają się na nią m.in. aktualne informacje bieżące oraz częściowo wspomnienia o działaczach społecznych spośród Leśników, Sozologów.

Dla młodych zaś Sozologów mogą okazać się interesującymi relacje z konkursów przyrodniczych, które zamykają treść zeszytu.

W nowym roku szkolnym 2005/2006 oczekujemy atrakcyjnych spotkań i kontaktów w dziedzinie sozologii z niezawodnymi Pedagogami, Leśnikami, no i Młodzieżą LOP-owską, którą zapraszamy do stałego współdziałania.

Zarząd Okręgu LOP w Słupsku
oraz Redakcja „AKTUALIÓW ...”

Słupsk w listopadzie 2005 r.

Opracowanie redakcyjne – Józef Cieplik
Zespół Autorski: dr Piotr Konarski,
inż. Sylwia Iwankowicz, mgr Andrzej Gorski,
mgr inż. Barbara Major- Milewczyk,
dr inż. Józef Cieplik.

Na okładce – Modrzew (Larix sp.)
fot. mgr Irena Teresa Gorzechowska
Nakład 500 egz. – 2005r.

Druk – PPU "BOXPOL" Sp. z o.o. Słupsk, ul. Wiejska nr 28
Tel. / fax. (0-59) 842-43-71

Wydawca – Zarząd Okręgu Stowarzyszenia
LIGA OCHRONY PRZYRODY
76-200 Słupsk, Al. H. Sienkiewicza nr 20, II p.
Tel. (0-59) 842-32-81 i 842-25-18.

Piotr Konarski, Słupsk

SŁUPSKIE ERATYKI

Licznie występujące na obszarze Polski głązy narzutowe, zwane eratykami, od najdawniejszych czasów stanowiły niewyjaśnioną zagadkę. Eratyki różnią się od siebie wielkością, barwą, kształtem i wygładzeniem powierzchni. Największe stawały się obiektem kultu i legend. Jeszcze przed 130 laty nie potrafiiono wyjaśnić pochodzenia tych głązów. W 1815 r. Stanisław Staszic uważał, że głązy pochodzą z masywów krystalicznych Wołynia i Sudetów, a na teren Polski zostały przeniesione przez transport wodny. W 1836 r. Bogumił Pusch twierdził, że głązy pochodzą z krajów północnych, jednak nie wyjaśnił jak zostały przetransportowane na ziemie polskie. W Encyklopedii Rolnictwa z 1876 r. istnieje informacja, iż pochodzenie głązów związane było z górami lodowymi pływającymi po morzu. W 1875 r. szwedzki uczyony Otto Torela udowodnił, że głązy zostały przetransportowane przez lodowce kontynentalne.

Pierwotnie głązy narzutowe były wykorzystywane do wznoszenia budowli megalitycznych, służącym nieznanym obrzędowi i do pochówku starszyzny plemienniej.

W okolicach Słupska megality występują na północ od miejscowości Łupawa, gdzie w okresie międzywojennym odkopano cmentarzysko składające się z obrobionych kamieni ułożonych w okręgi, prostokąty i skrzynie grobowe. Również w Borkowie, na południe od Sławna, znaleziono dobrze zachowane budowle megalityczne w postaci wielotonowych głązów, które zapewne stanowiły grobowce starszyzny.

Do najbardziej interesujących budowli megalitycznych należą obiekty w miejscowości Węsiory, gdzie zachowały się liczne kamienne kręgi, kurhany i głązy.

Wyspa kamienna na Jeziorze Gardno zbudowana jest z eratyków w kształcie wydłużonego łuku otwartego w kierunku wschodnim. Należy przypuszczać, iż ta nietypowa wyspa jest budowlą megalityczną.

Na terenie Słupska istnieje nagromadzenie głązów, które od najdawniejszych czasów były wszechstronnie wykorzystywane do wyrobów, m.in. jako prymitywne narzędzia: siekierki, groty i t.p.

W miejscach kultu układano głązy w formy geometryczne; służyły one do wznoszenia grobowców. Używano ich również do celów obronnych, budowy dróg, fundamentów, murów miejskich.

Od XIX wieku eratyki wykorzystywano też do stawiania pomników; upamiętniano na nich ważne wydarzenia. Pełniły także rolę drogowskazów, odbojników, graniczników. Obecnie głązy wykorzystywane są też do celów dekoracyjnych, będąc eksponowane w całości lub rozłupywane na części, tworzą elewacje budynków lub ogrodzeń.

Najstarszym zachowanym głazem z terenu Słupska, który prawdopodobnie stanowił obiekt kultu, jest odkryta pod koniec XIX wieku przy kościele św. Piotra (obecnie NSJ u zbiegu ulic Kaszubskiej i Armii Krajowej) płyta kamienna z wyrytym przedstawieniem bóstwa pogańskiego (?) o wymiarach: wysokość 125 cm, szerokość 66 cm, grubość 18 cm. Aktualnie znajduje się ona w Muzeum Narodowym w Szczecinie, a jej kopia w Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku.

Już w XIV w. głazów powszechnie używało się w budownictwie. Do dziś zachowały się w fundamentach słupskich kościołów – Mariackiego (1) i św. Jacka (2) oraz Młyna Zamkowego (3), Biblioteki Miejskiej przy ulicy Grodzkiej (dawny kościół św. Mikołaja) (4); wymiary tych kamieni osiągają długość (każdy z nich) do 1 m i szerokość do 50 cm. Również przy budowie miejskich murów obronnych wykorzystywano głązy narzutowe np. przy dzisiejszej ulicy Jagiełły (5) i przy dawnym kościele św. Mikołaja nad Słupią (6). Mniejszych rozmiarów eratyki służyły do utwardzania nawierzchni ulic.

W latach 2003 – 2004 z piwnic Zamku Książąt Pomorskich wydobyto obrobione głązy o znacznych rozmiarach 214 cm długości i 530 cm obwodu oraz 140 cm długości i 400 cm obwodu. Głązy te ustawiono następnie jako dekoracyjne przed Spichlerzem Richtera na Rynku Rybackim w Słupsku (7, 8).

Także i w nurtach Słupi występują liczne głązy, a szczególne ich nagromadzenie znajduje się pod mostem Kowalskim przy połączeniu ulic Kowalskiej i Armii Krajowej (9).

Głaz narzutowy jako pomnik upamiętniający postać dra Ludwika **Zamenhoffa** postawiono w parku im. Jerzego Waldorffa w 1960 r. (10). Eratyk ten posiada wysokość 185 cm i obwód 365 cm.

W 1998 r. w trakcie budowy szpitala na Osiedlu Westerplatte wydobyto głaz o wymiarach 209 cm wysokości i 398 cm obwodu, który został ustawiony na placu przy kościele Mariackim na pamiątkę działalności Polskiego Państwa Podziemnego w latach 1939 – 1945 (11).

Przy bulwarze spacerowym nad Słupią postawiono w 1999 r. głaz o wysokości 200 cm i obwodzie 610 cm pochodzący z terenu Nadleśnictwa Leśny Dwór w powiecie słupskim. Ustawienie głazu wiązało się z XV – stą rocznicą śmierci ks. Jerzego **Popieluszki** (12).

*Płyta kamienna ze Słupska, przedstawiająca
rzekomo pogańskiego bożka.
Obecnie w zbiorach Muzeum Pomorza
Zachodniego w Szczecinie*

Interesującym zjawiskiem jest wyrastanie otoczków i okruchów skalnych z ziemi. Proces ten powstaje w wyniku przemarzania gleby, która rozszerzając się powoduje przesuwanie głazów w górę. Proces ten występuje corocznie.

Obecnie masowo rozłupywane eratyki służą jako element dekoracyjny przy budowie ogrodzeń i ozdabianiu elewacji budynków. Doprowadzić to może wkrótce do znacznego zniszczenia śladów przeszłości geologicznej naszych Ziemi.

Przy budowie kościoła p.w. św. Maksymiliana **Kolbego** natrafiono na szereg eratyków, z których dwa największe o wysokości 120 cm i 80 cm i obwodzie 404 cm i 420 cm postawiono w zieleńcu prowadzącym do tej świątyni (13).

Przy tzw. „Dużym rondzie” na skrzyżowaniu ulic Jana Sobieskiego i 3-go Maja postawiono znacznych rozmiarów głaz, który jako jedyny w Słupsku posiada wyraźne wygładzenia powstałe w wyniku transportu przez lądolód (14).

Natomiast największy eratyk miasta i powiatu słupskiego wydobyto w 2000 roku w trakcie budowy pawilonu Toyoty przy ulicy Szczecińskiej. Głaz ten o imponujących wymiarach 380 cm wysokości i 804 cm obwodu posiada spękania wywołane wietrzeniem fizycznym (15).

Przypis od redakcji:

Powyżej zamieszczony tekst dra Piotra **Konarskiego** jest ważnym uzupełnieniem przyczynkowym do wcześniejszych opublikowań regionalnych w przedmiocie ochrony pomników przyrody nieożywionej – np.: (chronologicznie)

- a) „Pomniki Słupska” – Józef **Cieplik** – wywiad z Prezesem STSK Jerzym **Bytnerowiczem** – (W:) Kwartalnik PTTK Gdańsk „Jantarowe Szlaki” Nr 4/1981 /182/.
- b) „Pomniki przyrody Województwa Słupskiego na tle krajobrazu Środkowo – Pomorskiego” – Józef **Cieplik** – (W:) „Pomorskie Środowisko Przyrodnicze – jego ochrona i kształtowanie” – wyd. NOT Słupsk, 1981 r., Tom X., strony 227 – 255.
- c) „Pomniki i miejsca pamięci narodowej w Słupsku” – Zygmunt **Szultka** – wyd. Urząd Miejski Słupsk 1988 r., stron 72.
- d) „Stan pomników przyrody w granicach administracyjnych miasta Słupska” – Marek Jan **Ziółkowski** – (W:) „Materiały do poznania regionalizmu słupskiego” – wyd. STSK i LOP Słupsk 2003 r., tom VI, strony 69 – 78.
- e) „Osobliwości przyrodnicze Słupska – głązy narzutowe” – Piotr **Konarski** – (W:) Kwartalnik „Słupia” – wyd. Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Pomorza Środkowego Słupsk, 2005 r., Nr 15, strony 205 – 207.

Warto też przypomnieć centralne wydawnictwo ogólnopolskie Polskiej Akademii Nauk – Muzeum Ziemi Warszawa – KATALOG w czterech częściach p.t. „Zabytkowe głązy narzutowe na obszarze Polski” autorstwa Danuty **Czernickiej** – **Chotkowskiej** –

- Katalog część I i II – Wydawnictwa Geologiczne Warszawa 1997 r., stron 112.
- Katalog część III – Warszawa 1980 r., stron 78.
- Katalog część IV – Warszawa 1983 r., stron 161.

o r a z

Danuta **Czernicka** – **Chotkowska** – „Tropem głązów narzutowych” – wyd. Liga Ochrony Przyrody Warszawa 1990 r., stron 84.

Mapka schematyczna

(Liczbnami oznaczono miejsca występowania obiektów zaznaczonych w tekście).

PREZENTACJA NADLEŚNICTW LASÓW PAŃSTWOWYCH

NADLEŚNICTWO NIEDŹWIADY W PRZECHLEWIE

77- 320 Przechlewo
ul. Dworcowa 50
tel. (0-59) 83 34 371
Powiat Człuchów

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Szczecinku

Nadleśnictwo Niedźwiady z siedzibą w Przechlewie powstało 01.01.1973 r. z połączenia nadleśnictw Niedźwiady, Przechlewo i Rudawa. Na dzień 01.01.2005 r. powierzchnia nadleśnictwa wynosi 26 073 ha, w tym powierzchnia leśna 24 597 ha. Nadleśnictwo skupia 20 leśnictw i Gospodarstwo Szkółkarskie.

Swym zasięgiem administracyjnym nadleśnictwo obejmuje gminy: Przechlewo, Koczała, Rzeczenica w powiecie człuchowskim oraz w niewielkim stopniu gminę Biały Bór w powiecie szczecineckim.

W podziale Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo -leśne Nadleśnictwo Niedźwiady znalazło się w III Krainie - Wielkopolsko-Pomorskiej, w dzielnicach: 1 – Borów Tucholskich (obręb Niedźwiady, obręb Rudawa i północna część obrębu Przechlewo), 2 – Pojezierza Krajeńskiego, mezoregionie „b” – Wysoczyzny Krajeńskiej (południowa część obrębu Przechlewo). Niewielki fragment północno – zachodni obrębu Rudawa leży w I Krainie – Bałtyckiej, dzielniczy Pojezierza Drawsko – Kaszubskiego, mezo-regionie Pojezierza Drawsko – Bytowskiego.

Według podziału geobotanicznego Polski prof. Władysława **Szafera** (1978 r.) Nadleśnictwo Niedźwiady mieści się w Dziale Bałtyckim w 5. Krainie Pojezierza Pomorskiego, na pograniczu Okręgów Wałecko – Drawskiego i Kartuskiego.

Fizyczno-geograficzna regionalizacja Polski według prof. Jerzego **Kondrackiego** (1978 r.) lokalizuje nadleśnictwo w Podprowincji „Pojezierza Południowobałtyckie”, makroregionie „Pojezierze Zachodniopomorskie”, mezoregionie „Pojezierze Bytowskie”, makroregionie „Pojezierze Południowopomorskie”, mezoregionach: „Równina Charzykowska”, „Pojezierze Krajeńskie”.

Tenże sam autor (1978 r.) zaliczył tereny Nadleśnictwa Niedźwiady do następujących typów krajobrazu naturalnego:

- w klasie krajobrazów nizinnych, w rodzaju krajobrazów dolin i równin akumulacyjnych – do gatunku den dolinnych, nad Brdą;
- w rodzaju krajobrazów młodogłacjalnych – do gatunków: pagórkowatego pojeziernego i sandrowego pojeziernego na pozostałej części nadleśnictwa.

Obszar Nadleśnictwa wznosi się na wysokościach 122,5 – 198,7 m n.p.m., pocięty strumykami, jeziorami głównie rynnowymi, z licznymi torfowiskami. Rzeka Brda stanowi w pewnym sensie oś terenu Nadleśnictwa.

W tej sytuacji różnorodność siedlisk jest zrozumiała (choć najwięcej jest boru świeżego i boru mieszanego świeżego, a sosna jest przeważającym składnikiem drzewostanów); i tak bór świeży występuje na 69,1 % powierzchni, bór mieszany świeży – 21,3 %, bór wilgotny, bór bagienny, bór mieszany wilgotny, bór mieszany bagienny – łącznie 4,5 %, las świeży, las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las mieszany bagienny – łącznie 4,7 %, oles – 0,4 %. Udział rodzajowy występujących drzew w drzewostanach wykazuje najczęściej sosny – 95,4 %, a dalej – brzozy 1,5 %, świerka – 1,4 %, buka – 0,6 %, olszy – 0,6 %, dęba – 0,3 %, modrzewia – 0,1 %, innych – 0,1 %.

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa występuje pięć uznanych rezerwatów przyrody:

- „Bocheńskie Błoto”, torfowiskowy (florystyczny), powierzchnia 15,86 ha, ustanowiony w 1962 r. Jest to torfowisko przejściowe o charakterze zarastającego jeziora z otaczającymi bagnami. Na obrzeżach występuje bagno zwyczajne, borówka bagienna, w runie spotyka się bażynę czarną, żurawinę błotną, rosziczkę okrągłolistną, wełniankę pochwowatą. Jest to fragment naprawdę dzikiej przyrody: stare świerki tworzące ciemne, niedostępne zakamarki oraz liczne bagna i gęstwiny, gdzie człowiek rzadko dociera.

- „Bagnisko Niedźwiady”, leśno – torfowiskowy, powierzchnia 47,76 ha, ustanowiony w 1982 r. Warstwę drzew stanowi sosna zwyczajna w wieku 160 lat, w podszyciu rzadko występują pojedyncze okazy brzozy omszonej, sosny i kruszyny. Dobrze rozwinięte runo leśne o strukturze kępowej tworzą krzewinki: bagno zwyczajne, żurawina, wrzos, borówka czarna i bagienna. Na obrzeżach rezerwatu występują zbiorowiska torfowiskowe, w których dominują wełnianka pochwowata, żurawina, trzęślica modra. Rezerwat stanowi naturalny zbiornik retencyjny magazynujący wodę i pełniący istotną funkcję w kształtowaniu bilansu wodnego okolicy.

- „Przytoń” – Wąwóz Brdy, obejmuje przełomową dolinę, skarpe i wyższy taras rzeki Brdy w górnym jej biegu, leśny, powierzchnia 18,05 ha, ustanowiony w 1984 r. Skupia drzewa pamiętające początki XIX wieku. Rosną tu

sędziwe sosny i buki tworzące naturalne ostępy – niedostępne, bo stanowiące wąwozy i strome zbocza latami rzeźbione przez Brdę. W podszyciu, obok sosny i buka, występuje jałowiec, brzoza i jarzębina. W runie dominuje borówka czarna i śmiałek pogięty, a z roślin chronionych można spotkać paprotkę zwyczajną, konwalię majową, marzankę wonną czy wawrzyńka wilczełyko. Brda tworząc liczne bystrzoki przecina rezerwat na dwie nierówne części, później wypływa poza rezerwat, tworząc szeroką równinę z podmokłymi łąkami. Pełno tu skarłowaciałych wierzb tworzących liczne kępki: mniejsze i większe – idealne na założenie gniazda. Oprócz gęstych krzaków – ptaki do dyspozycji mają trzcinowiska, kępy turzyc i traw dziko porastających cały teren. Można tu spotkać bekasa, rycyka, brodziec leśnego, krwawodzioba, dziwonię i wiele innych, pięknie śpiewających ptaków. Z bardzo rzadkich gatunków jeszcze niedawno widziano w okolicy kraszkę! Oprócz ptaków jest tam wiele chronionych roślin: licznie występuje pełnik europejski, storczyki, można spotkać kosaćca syberyjskiego.

- „Jezioro Krasne”, wodno – roślinny, powierzchnia 28 ha, ustanowiony w 1976 r. „Jezioro Cęgi Małe”, wodno – roślinny, powierzchnia 4,06 ha, utworzony w 1981 r. Są wręcz stworzone do spacerów i wycieczek rowerowych. Są to typowe, dobrze zachowane jeziora lobeliowe o zachęcającej do kąpieli krystalicznie czystej wodzie. Można w tych jeziorach spotkać rośliny reliktowe: lobelię jeziorną (stąd nazwa „jeziora lobeliowe”), rosiczkę okrągłolistną, poryblina jeziornego, brzeźycę jednokwiatową, jeżogłówkę pokrewną czy elismę wodną, a z innych: grzybień białe i bagno zwyczajne.

Istnieją także prawnie ustanowione pomniki przyrody, których jest w Nadleśnictwie 20 sztuk.

Oprócz tego tereny Nadleśnictwa Niedźwiady wchodzi na trzy obszary chronionego krajobrazu (ustanowione prawnie 8 XII 1981 r.) o nazwach:

- „Fragment Borów Tucholskich”, „Obszar na południowy wschód od Jeziora Bielsko”, „Okolice Jezior Krępsko i Szczytno”, z dużym udziałem torfowisk.

Według badań i publikacji prof. Mieczysława **Janowskiego** (Szczecin 1990 r.) tereny Nadleśnictwa Niedźwiady położone są w rejonie dużych zatorfień o gęstości występowania 9 – 12 %. Znajdują się tu dość liczne złoża torfowe typu wysokiego.

Na terenie Nadleśnictwa Niedźwiady znajdują się cztery ścieżki rowerowe :

- do Imielna i nad Jezioro Gwiazda,
- do Zawady i nad Jezioro Szczytno,

- Wokół Jeziora Lipczyno,
- Do Przechlewka i nad Jezioro Krasne.

Przez tereny Nadleśnictwa przebiegają ścieżki rowerowe powstałe w ramach programu Naszyjnik Północy:

- Trasa cisowa – 32 km,
- Trasa „Jelenia” – 35,3 km,
- Trasa „Chrobotkowi” – 20,3 km,
- Trasa „głazów narzutowych” – 37,2 km,
- Trasa „ornitologiczna” – 16 km,
- Trasa „Szlak Jagodowy” – 41,5 km,
- Trasa „Wokół jezior” – 51,2 km,
- Trasa „Szlakiem dzika Maćka” – 16,5 km,
- Trasa „Wokół Jeziora Lipczyno Wielkie” – 16 km.

Przez obszary Nadleśnictwa przebiegają także szlaki turystyki pieszej PTTK: żółty – „Doliną Brdy” i czerwony – „Kormoranów”.

Urozmaicony krajobraz z doliną rzeki Brdy, znaczną lesistością, dużą jeziornością, interesującymi rezerwatami przyrody oraz zabytkowymi miejscowościami Przechlewem i Koczałą stanowią przyciągający turystów – krajoznawców i badaczy cenny obszar krajoznawczy i zoologiczny.

NADLEŚNICTWO NIEDŹWIADY
Sylvia Iwankowicz

NADLEŚNICTWO NIEDŹWIADY W PRZECHLEWIE

NADLEŚNICTWO OSUSZNICA

77- 130 Lipnica, Osusznica Nr 3
powiat Bytów, gmina Lipnica
Tel. (0-59) 82 18 367

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
Szczecinek, ul. A. Mickiewicza Nr 2.

Nadleśnictwo L.P. Osusznica rozpościera się w Województwie Pomorskim, w powiecie bytowskim, gminy – Borzytuchom, Bytów, Kołczygłowy, Lipnica, Miastko, Studzienice, Tuchomie, w powiecie chojnickim, gmina Konarzyny, w powiecie człuchowskim, gmina Przechlewo.

Zajmuje ono ogólną powierzchnię 24.985 ha, w tym leśnej 23.485 ha i nieleśnej 1.500 ha. Podzielone jest na trzy obręby leśne: Osusznica, Chociński Młyn i Sierzno, z 16 – oma leśnictwami + szkołka leśna o blisko 5 ha powierzchni.

Historia Nadleśnictwa rozpoczęła się w 1920 roku po odzyskaniu niepodległości Państwa Polskiego. Nadleśnictwo Państwowe Osusznica zlikwidowano w 1926 roku, po czym wznowiono je w 1929 r. Po II Wojnie Światowej powiększono obszar o 917 ha lasów dotychczasowej własności prywatnej. Od dnia 1 stycznia 1978 r. Nadleśnictwo Osusznica istnieje w obecnym składzie terytorialnym (24.985 ha) po połączeniu kilku Nadleśnictw lub ich części: Osusznica, Chociński Młyn, Sierzno, Tuchomie, Przymuszewo.

Według regionalizacji przyrodniczo – leśnej (1988 r.) północna część obszaru Nadleśnictwa Osusznica (Sierzno i Tuchomie) leży w I. Krainie – Bałtyckiej w 5. Dzielnicy „Pojezierze Drawsko – Kaszubskie”, natomiast znakomita większość (Osusznica, Chociński Młyn) znajduje się w III. Krainie – Wielkopolsko – Pomorskiej, w 1. Dzielnicy „Bory Tucholskie”.

Stosownie do podziału prof. Jerzego **Kondrackiego** (1978 r.) w systemie regionalizacji fizyczno – geograficznej Polski obszary Nadleśnictwa Osusznica znalazły się – w Strefie lasów mieszanych, w Prowincji Nizu Środkowoeuropejskiego, w Podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich, w Makroregionie Pojezierza Południowopomorskiego, w Mezo-regionie Równiny Charzykowskiej.

W podziale na typy krajobrazu naturalnego prof. Jerzy **Kondracki** (1978 r.) zaliczył obszar zajmowany przez Nadleśnictwo Osusznica do

klasy krajobrazów nizinnych, do rodzaju krajobrazów młodoglacjalnych i gatunku krajobrazu sandrowego pojeziernego.

Wysokości terenu nad poziomem morza mieszczą się w granicach \pm od 130 m do 170 m.

W drzewostanach przeważają monolity sosnowe, w większości na siedliskach boru świeżego.

Corocznie prace odnowieniowo – zalesieniowe odbywają się na powierzchni około 2.000 ha, zabiegi pielęgnacyjne – 6.000 ha, a pozyskanie drewna w wysokości około 80.000 m³.

Gospodarkę łowiecką prowadzi 8 kół myśliwskich PZŁ w 8 – miu utworzonych obwodach łowieckich, wydzierżawionych.

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Osusznica znajdują się dwa prawnie uznane rezerваты przyrody –

- Leśny „Bukowa Góra nad Jeziorem Pyszne” koło Sierzna, o powierzchni 6,18 ha, ustanowiony w 1982 r. W obrębie tego rezerwatu usytuowany jest zabytkowy źródleśny cmentarzyk leśników bytowskich (z dawnego Nadleśnictwa Sierzno) z przełomu wieków XIX/XX.

- Ornitologiczny „Ostrów Trzebielski” o powierzchni 8,10 ha, ustanowiony w 1987 r. Jest to wyspa na Jeziorze Trzebielskim ze stanowiskami lęgowymi, głównie mew.

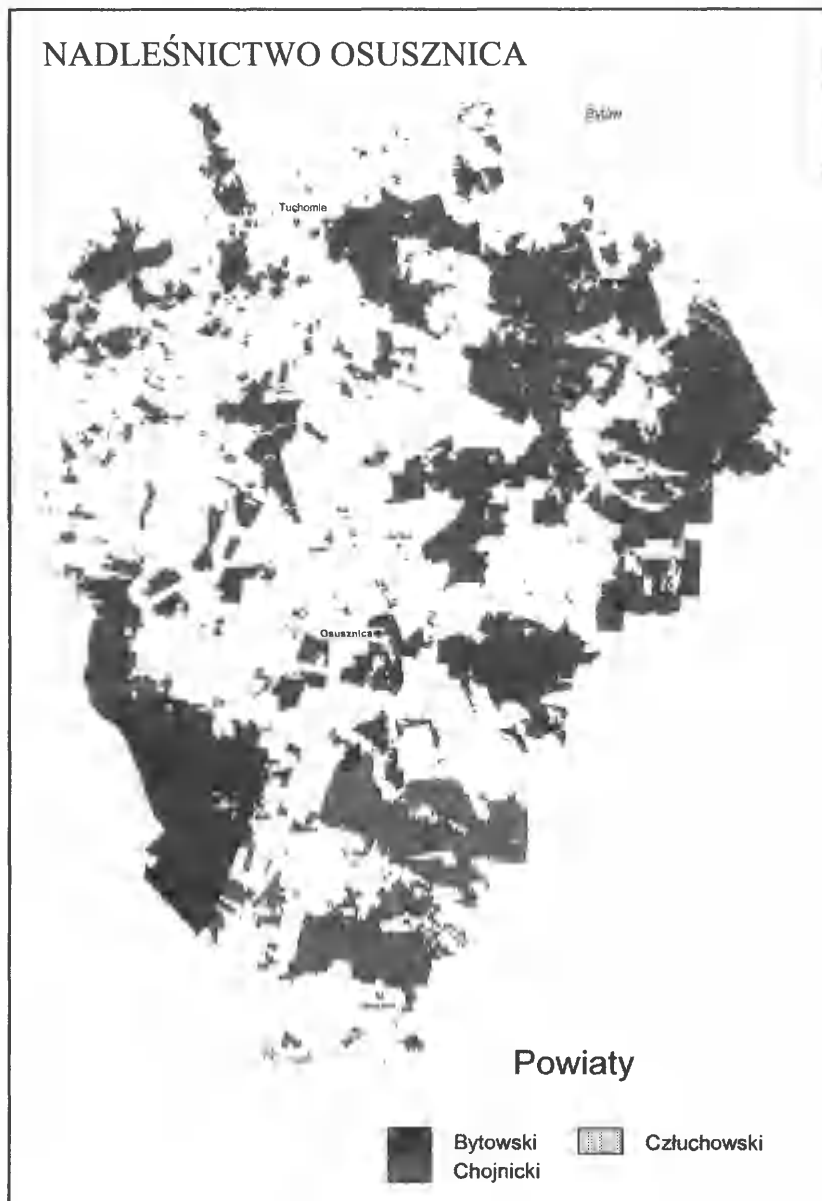
W środkowej części Nadleśnictwa zlokalizowana została znaczna połać obszaru chronionego krajobrazu p.n. „Fragment Borów Tucholskich” ustanowionego prawnie w dniu 8 grudnia 1981 r.

Na północną zaś część Nadleśnictwa Osusznica wchodzi fragment południowo – wschodniej strefy ochronnej (otuliny) Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” (okolice Sierzna), ustanowionej prawnie dnia 8 grudnia 1981 r.

Według prac prof. Mieczysława **Jasnowskiego** ze Szczecina (Szczecin 1990 r.) teren, w którym położone jest Nadleśnictwo Osusznica, należy do regionu zatorfień dużych (9 -12 %) i to zarówno w złożach torfów niskich, jak i przejściowych oraz wysokich, szczególnie zaś w obszarze chronionego krajobrazu p.n. „Fragment Borów Tucholskich” (46 torfowisk niskich, 6 przejściowych, 18 wysokich), a także w południowo - wschodniej strefie ochronnej (otuliny) Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Ścieżki przyrodnicze – np. „Atrakcje przyrodnicze okolic Rekowa” i „Wśród leśnych jezior i bagien” – mają na celu udostępnienie turystom interesujących atrakcji przyrodniczo – leśnych i krajobrazowych, podobnie jak i wyznaczone ścieżki rowerowe i szlaki kajakowe.

Przez okolice Sierzna i Rekowa przechodzi trasa turystyki pieszej PTTK, szlak niebieski p.n. „Kraina lasów i jezior” (z Jasienia do Żydowa – 120 km) o symbolu Nr PM – 161 n (dawniej Nr SŁ – 161 n).

INŻ. FRANCISZEK AMBROŹ (1905 – 1989)

Do barwnych i znanych postaci wśród Leśników Pomorza Środkowego należał niewątpliwie zacy Kolega inż. Franciszek **Ambroź**.

Pochodził z Kielecczyny, gdzie w Piotrkowie Kieleckim urodził się dnia 28 stycznia 1905 r.

Los zrządził, iż zdobył zawód leśnika, a pracował na stanowiskach leśniczego, nadleśniczego, inspektora.

Przeszedłszy szczęśliwie, wraz z całą rodziną, ciężkie lata obu wojen światowych i okupacji, łącznie z walkami partyzanckimi II. wojny (1939 – 1945), po 1945 roku z całą właściwą sobie energią podjął pracę zawodową w leśnictwie terenowym, a obok niej także intensywną działalność społeczną. Osiadł na Odzyskanych Ziemiach Zachodnich w regionie Słupska, gdzie pełnił funkcję Nadleśniczego w Nadleśnictwie Państwowym Damnica i Skarszów. Następnie przeszedł do pracy w Rejonie Przemysłu Leśnego w Słupsku, zajmując ważne i odpowiedzialne stanowisko Inspektora BHP. W końcu zaś, po 1975 r., będąc już w wieku emerytalnym został zatrudniony w Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Drzewnego w Lęborku.

W okresie bezpośrednio powojennym organizował w swoim zakładzie pracy amatorskie zespoły estradowe, a nawet teatralne wśród miejscowych leśników, wprowadzając w tamtych trudnych warunkach czasowych, materialnych i społecznych czynniki tradycyjnej kultury polskiej w nowo tworzącym się regionalnym Społeczeństwie.

Ponadto podejmował społeczną działalność w organizacjach kombatanckich, w Związku Zawodowym – Pracowników Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, w Polskim Czerwonym Krzyżu, w ruchu przeciwalkoholowym i przeciwigruźliczym, wśród dzieci kalekich i t.p. Wznosił tam wszędzie swą niespożytą energię i optymizm tak bardzo potrzebne w tych środowiskach w latach powojennych.

Swoim optymizmem promieniował także w Klubie Seniora Naczelnej Organizacji Technicznej w Słupsku oraz w Kole Miłośników Regionu i w Kole Pierwszych Słupszczan Słupskiego Towarzystwa Społeczno Kulturalnego.

W ostatnich latach swej działalności cały zapał wprowadził w szeregi Stowarzyszenia LIGA OCHRONY PRZYRODY, do której wstąpił już w 1957 r. Zwłaszcza zaś po przeprowadzeniu się ze Słupska do Ustki w roku 1976 i objąwszy tam społeczną funkcję Prezesa Zarządu Oddziału

Miejskiego LOP, zasłynął jako niezrównany „spiritus movens” wśród młodzieży LOP – owskiej, organizując t.zw. zielone patrole szkoleniowe i ochronne w pasie wybrzeża, dokarmianie zwierzyny w lasach nadmorskich w okresie zimy i t.p. inne zajęcia.

Najmłodszym dzieciakom ze wszystkich ówczesnych pięciu przedszkoli usteckich organizował systematycznie atrakcyjne zajęcia przyrodnicze tak kameralne, jak i terenowe (m.in. w ramach dokarmiania zimowego – „choinki gwiazdkowe dla zajęcy”). Corocznie zaś w Dniu Dziecka – 1 czerwca, urządzał atrakcyjne imprezy zbiorowe z uroczystym „pasowaniem” najstarszych przedszkolaków na „młodych przyjaciół przyrody”. Właśnie ta – ostatnia działalność LOP – owska inż. Franciszka **Ambroża** wśród przedszkoli Usteckich (1977 – 1985) odbiła się szerokim echem w kręgach pedagogów, wzbudzając w całym kraju zainteresowanie i podziw, a nawet przynosząc Mu wysoko cenione odznaczenie – „Medal Komisji Edukacji Narodowej” (w 1982 r.) zastrzeżony w zasadzie tylko dla kadry pedagogicznej, do której inż. **Ambroź** formalnie nie należał.

Obok „Orderu Uśmiechu” (1974 r.) i „Kryształowego Serca” (1988 r.) cieszył się też wieloma innymi odznaczeniami, których nie sposób tu wymienić – np. „Krzyż Partyzancki” (1961 r.), „Złoty Krzyż Zasługi” (1969 r.), „Krzyż Kawalerski” Orderu Polonia Restituta (1973 r.), honorowe odznaki LOP (Srebrna 1979 r. i Złota 1982 r.).

Rozstał się z życiem dnia 18 maja 1989 r., a manifestacyjny pogrzeb na historycznym cmentarzu słupskim w dniu 22 maja 1989 r. zgromadził rzeszę przyjaciół i wiele sztandarów potwierdzając popularność tej Postaci i ważność Jego dokonań.

Z rodzimego regionu Gór Świętokrzyskich wyniósł przeświadczenie o wartości polskiej historii i kultury, poprzez pamięć na dokonania tam m.in. T. **Kościuszki**, St. **Staszica**, H. **Sienkiewicza**, St. **Żeromskiego**, Powstańców Styczniowych 1863 r., no i partyzantów II. Wojny Światowej, wśród których sam też uczestniczył w walkach.

Puszcza Świętokrzyska, ta - „... niczyja, nie moja, ani twoja, ani nasza, jeno Boża, Święta!” (St. **Żeromski**) – była chyba wielkim natchnieniem tak do wyboru zawodu leśnika, jak i całej Jego życiowej drogi – pracowitej, rzetelnej i owocnej.

Piśmiennictwo

– wybrane pozycje literatury przedmiotu.

1. „W dniu jubileuszu” (80 – lecia) – J.C. – (W:) Biuletyn Zarządu Głównego LOP Warszawa, grudzień 1985 r. Nr 12 (19), strona 13.

2. „Działalność Stowarzyszenia LIGA OCHRONY PRZYRODY na Ziemi Słupskiej w okresie powojennym” – J.C. – (W:) Pomorskie Środowisko Przyrodnicze – jego ochrona i kształtowanie, wyd. NOT i LOP Słupsk 1987 r., Tom XII., strony 257 – 272.
3. „Inż. FRANCISZEK AMBROŹ (28 I 1905 – 18 V 1989 r.)” – J.C – maszynopis, Słupsk dnia 22 V 1989 r., stron 3.
4. „Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności LIGA OCHRONY PRZYRODY na Ziemi Słupskiej (1975 – 1988)” – J.C.- (W:) Problemy Ochrony Przyrody w Województwie Słuskim – Zeszyty Informacyjne WKOP i STSK Słupsk, czerwiec 1990 r. Nr 1-2/1990 (10 – 11), Rok V., stron 24.
5. „Sylwetki zmarłych działaczy kultury Ziemi Słupskiej oddanych równocześnie sprawie ochrony rodzimej przyrody (1978 – 1988)” – Barbara Ledworowska – (W:) – tamże Nr 1-2/1990 (10 – 11), stron 13.

Józef Cieplik, Słupsk

MGR INŻ. TADEUSZ DRACHAL (1917 – 2005)

Na białogardzkim cmentarzu w dniu 9 czerwca 2005 pożegnaliśmy nieodżałowanego Kolegę, cenionego fachowca leśnika, zoologa z przekonania, wytrwałego społecznika – mgra inż. Tadeusza **Drachala**.

Jakkolwiek urodził się dnia 7 X 1917 r. na Ziemiach ówczesnie Rosyjskich, to rodzinie był związany z Radomiem i obszarem Świętokrzyskim, skąd rodzice Jego zostali ewakuowani w czasie I. Wojny Światowej przed postępującym frontem niemiecko – rosyjskim. Wychował się jednak w wolnej Polsce, w patriotycznej rodzinie.

Jako podchorąży Marynarki Polskiej objechał na szkoleniowym okręcie „Iskra” porty zachodniej Europy łącznie z Oceanem Atlantyckim, trafiając m.in. do portugalskiej stolicy Lizbony, na włoską Sycylię, a nawet także i do Paryża. Jednakże po szkoleniowym rejsie przeszedł do podchorążówki artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim i w tej formacji we wrześniu 1939 r. bronił Warszawy, choć miał już za sobą w międzyczasie rozpoczęte wyższe studia leśne w Warszawskiej Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

Okres II. Wojny Światowej przeżył pracując terenowo w leśnictwie w Regionie Świętokrzyskim, równocześnie angażując się w partyzanckich formacjach majora Jana **Piwnika** – „Ponurego”.

Po wojnie ukończył studia leśne na SGGW w Warszawie i podjął pracę m.in. w trudnej specjalności urządzania lasu. Jako „urządzeniowiec” trafił w kolejności swej drogi życiowej w 1957 r. do Technikum Leśnego w Mojej Woli powiat Ostrów Wlkp. Kierując praktykami uczniowskimi w zakresie urządzania lasu, a równocześnie społecznie, na zgrupowaniu harcerskim w odnowionym ZHP prowadził tamże w 1957 zajęcia z botaniki i wykorzystania jej w skautowych harcach. Okazał wówczas swe umiejętności dydaktyczne oraz serdeczne podejście do młodzieży leśnej i harcerskiej, co uwydatniło się też i później w jego działalności społecznej na Pomorzu Środkowym, zwłaszcza zaś w ramach organizacyjnych Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego, Ligi Ochrony Przyrody i Związku Harcerstwa Polskiego.

Spotykał się z wybitnymi fachowcami i uczonymi, jak np. z drem Leonem **Mroczkiewiczem** (1900 – 1971) późniejszym profesorem Katedry Hodowli Lasu w Poznaniu i z prof. Stanisławem **Tyszkiewiczem** z Warszawy (1904 – 1982), który wpoił w Niego zainteresowanie nasiennictwem leśnym. Obaj Profesorowie odwiedzali później domostwo Państwa Marii i Tadeusza **Drachalów** w Białogardzie.

Zajmując się problemami nasiennictwa w szerokim zakresie – sięgnął do swych wcześniejszych zainteresowań i umiejętności z okresu

Marynarki Wojennej i rejsu na „Iskrze”, stosując liny okrętowe i marynarskie węzły do konstrukcji specjalnych drabin, przeznaczonych głównie do zbioru szyszek w koronie kruchych gałęzi modrzewia. Znana jest w literaturze fachowej i w praktycznym zastosowaniu t.zw. „Drabina Drachala”. Podobnie i skonstruowana mechaniczna wyłuszcarka nasion modrzewia, polegająca na mechanicznym ścieraniu łusek szyszkowych i uwalnianiu nasion modrzewia, została nazwana skrótem „T-D” – „TYSZKIEWICZ-DRACHAL”, od nazwisk twórców tego urządzenia.

Nasiennictwu leśnemu pozostał wierny do końca swej służby zawodowej (do 1981 r.), a to za przyczyną objęcia w 1958 r. funkcji Kierownika Wyłuszczeni Nasion L.P. w Białogardzie (OZLP Szczecinek). Wprowadzał tu znaczne ulepszenia w procesie wyłuszczenia nasion z szyszek drzew leśnych – sosny i modrzewia. Przede wszystkim zaś zastosował w praktyce zasadę atestowania (oznakowania) szyszek i nasion, przez cały ciąg procesu łuszcarskiego, w celu powrotu wyłuszczonych nasion do miejsca pozyskania ich szyszek, aby mogły być wysiane w szkółkach leśnych, w swoich własnych środowiskach rodzimych. Nadleśnictwa otrzymywały wówczas nasiona z własnych zbiorów szyszek, co pozwalało na utrzymanie ciągłości tych samych cech biologicznych drzewostanów w rodzinnych środowiskach przez kolejne pokolenia.

Zajmował się również metodami wyłuszczeni słonecznych.

Utrzymywał też liczne międzynarodowe kontakty fachowe z zagranicznymi ośrodkami nasiennictwa leśnego, nie mówiąc już o stałej współpracy z polskimi wyłuszczeni krajowymi, jak np. Chojnice, Ruciane i t.p.

Zadomawiając się w Białogardzie na stałe od 1958 r. angażował się w życiu społecznym Pomorza Środkowego.

Jako reprezentanta PTTK (Koszalin) widzieliśmy Go w składzie osobowym Rady Naukowej SŁOWIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO w pierwszej jej kadencji po utworzeniu Parku w 1967 r.

W gronie WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU OCHRONY PRZYRODY przy ówczesnym Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie działał w latach 1961 – 1969; później też jako rzeczoznawca w Słupskim WKOP przy Wojewodzie Słupskim na przestrzeni lat 1976 – 1990.

Stowarzyszeniu LIGA OCHRONY PRZYRODY oddawał swe umiejętności i zapal należąc do Zarządu Wojewódzkiego LOP w Koszalinie od lat 60 – tych XX. Stulecia oraz równocześnie jako Sekretarz Oddziału Powiatowego LOP w Białogardzie.

Nie można też zapomnieć o jego przynależności organizacyjnej do Polskiego Towarzystwa Leśnego oraz do Stowarzyszenia Naukowo –

Technicznego Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa NOT, a także do stowarzyszeń kombatanckich.

Ważna jest też Jego działalność publikacyjna w fachowych wydawnictwach leśnych i ochraniarskich, tak ogólnopolskich, jak i regionalnych.

Uczestniczył także w Komisji opracowującej „Zasady Hodowlane” obowiązujące w Państwowym Gospodarstwie Leśnym, Wydanie III. Warszawa 1969 r.

Radzie Miejskiej w Białogardzie służył jako Radny z wyboru powszechnego w końcu lat osiemdziesiątych. Był także ławnikiem w Sądzie Rejonowym w Białogardzie – Sąd Pracy.

Wiele zieleńców miejskich w Białogardzie zawdzięcza swoje piękno m.in. Jego inicjatywie i praktycznemu działaniu poprzez wprowadzanie różnych oryginalnych sadzonek krzewiastych i drzewiastych, w tym także świętokrzyskich modrzewi.

Przede wszystkim zaś dbał o krzewienie idei ochrony przyrody i jej zasobów (sozologia) wśród młodzieży szkolnej i harcerskiej, współpracując na tym odcinku z wieloma pedagogami. Towarzyszyła temu szeroka działalność prelekcyjna.

S.p. mgr inż. Tadeusz **Drachal** zakończył swe pracowite, 88-letnie życie dnia 5 czerwca 2005 r. (niedziela) o godzinie 9:15 w szpitalu Kołobrzeskim, spinając jak gdyby życiową historyczną klamrą swój ojczysty Region Świętokrzyski z dalekim nadbałtyckim słowiańskim bastionem. A życie to było bogate, przepojone głębokim humanizmem, solidnie spełnione zawodem leśnika i tak bardzo dziś potrzebną dogłębną działalnością sozologiczną (ochrona przyrody i jej zasobów)

Skromnym potwierdzeniem i dowodem Jego życiowych dokonań było nadanie Mu Krzyża Kawalerskiego Orderu POLONIA RESTITUA oraz szeregu Odznak Honorowych, w tym także LIGI OCHRONY PRZYRODY.

Manifestacyjny pogrzeb w Białogardzie zgromadził bardzo liczne grono rodzinne oraz przyjaciół, kolegów, leśników, a także kombatanatów i harcerzy ze swymi sztandarami. Nad otwartą mogiłą wygłoszono cztery przemówienia pożegnalne wplecione w uroczysty obrzęd liturgiczny.

Piśmiennictwo

– wybrane pozycje literatury przedmiotu.

1. Praca zbiorowa – Zasady Hodowlane obowiązujące w Państwowym Gospodarstwie Leśnym, Wydanie III Rozszerzone – wyd. PWRiL Warszawa 1969 r., stron 410.

2. Tadeusz Drachal – Erozja – (W:) Przyroda i krajobraz Ziemi Koszalińskiej – wyd. KTSK Koszalin 1970 r., strony 154 – 158.
3. Józef Cieplik – Z działalności WKOP i LOP - (W:) Przyroda i krajobraz Ziemi Koszalińskiej – wyd. KTSK Koszalin 1970 r., strony 164 – 173.
4. Józef Cieplik – Relacja z działalności Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody w Słupsku w okresie 1975 – 1986 – (W:) Pomorskie Środowisko Przyrodnicze – jego ochrona i kształtowanie – wyd. NOT i LOP Słupsk 1987 r., Tom XII, s. 273 – 282.
5. Józef Cieplik – Stowarzyszenie Liga Ochrony Przyrody w swej działalności organizacyjnej i merytorycznej na Polskim Pomorzu Środkowym w latach po II. Wojnie Światowej – (W:) Materiały do poznania regionalizmu słupskiego – wyd. STSK i LOP Słupsk 2003 r., Tom V., strony 83 – 101.
6. Józef Cieplik – Ś.p. mgr inż. TADEUSZ DRACHAL (1917–2005) – maszynopis z dnia 8 VI 2005r., stron 4 – Słupsk. Wspomnienie pogrzebowe.
7. TR – Tadeusz Drachal (1917 – 2005) – (W:) Tygodnik Katolicki „Gość Niedzielny” – wkładka „Gość Koszaliński – Kołobrzeski” str III – Nr 27, Rok LXXXII – z dnia 3 lipca 2005 r.
8. Józef Cieplik – Ś.p. Tadeusz Drachal (1917 – 2005) – (W:) Miesięcznik „Przegląd Leśniczy” – Poznań, czerwiec – lipiec 2005, Nr 6 – 7 /2005 (168 – 169/XV) strona 31.

Józef Cieplik, Słupsk

„Podwójnie żyje ten,
kto żyje razem
przeszłością”

- Brodziński

(za prof. Walerianem Dembinskim –
- 28 VI 1960 r.)

ZJAZD JUBILEUSZOWY LEŚNIKÓW ABSOLWENTÓW UNIwersYTETU POZNAŃSKIEGO – ROCZNIKA 1946 – 1950.

Jednym z ważnych przyczynków życia społecznego i gospodarczego na t.zw. Polskim Pomorzu Środkowym (w rozumieniu usytuowania geograficznego między Pomorzem Wschodnim – Gdańskim, a Pomorzem Zachodnim – Szczecińskim) jest działalność w dziedzinie leśnictwa i ochrony przyrody. A przede wszystkim odnosi się to do branży leśnej – leśników kształtujących tę działalność merytoryczną i jej historyczny przebieg, ponieważ lesistość tego obszaru sięga 40 %.

Właśnie w bieżącym 2005 roku koledzy leśnicy absolwenci Wydziału Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego studiujący w latach 1946-1950 obchodzą 55-tą rocznicę formalnego ukończenia swych studiów. Rocznik ten (1946 – 1950), trzeci po wojnie był wyjątkowo duży, gdyż liczył około 210 osób.

Absolwenci po uzyskaniu dyplomów magistra inżyniera leśnictwa rozjechali się po całej Polsce zajmując różne stanowiska branżowe i społeczne w leśnictwie, drzewnictwie, meblarstwie, geodezji, ochronie przyrody, szkolnictwie. W obszarze Pomorza Środkowego (Koszalin – Słupsk – Szczecinek) i terenów doń przyległych kilka ważnych stanowisk w dziedzinach leśnictwa, drzewnictwa i zoologii okresowo zajmowali leśnicy tegoż właśnie rocznika (1946 – 1950) z Uniwersytetu Poznańskiego. Przykładowo: stanowiska adiunktów w Nadleśnictwach Państwowych Czarne Człuchowskie (Zdzisław **JUREK**), Smolne – Nosowo (niżej podpisany); funkcje nadleśniczych Nadleśnictw: Świślino w Lęborku (Krystyna **MARCINKOWSKA – GANOWICZOWA**), Leba (Zenon **RZEŹNIK**), Boże Pole (Klemens **CABAŃSKI**), Domisław (Linus Bernard **PIOSIK**), Słupsk (J.C.); dyrektor Rejonu L.P. Złotów (Józefat

SZTUKA); inspektorzy OZLP Szczecinek (Józefat SZTUKA, Zdzisław JUREK); kierownik tartaku w Słupsku (Witold GŁUCHOWSKI); dyrektor Rejonu Przemysłu Leśnego w Połczynie – Zdroju, a później w Słupsku (Mieczysław ZYGMUNT); kierownik Zespołu Składcic L.P. w Miastku (Eugeniusz KOŁODZIEJCZYK); dyrektor OZLP Toruń (Stefan NIEDZIELSKI) i wicedyrektor OZLP Toruń (Michał GOSEK); dyrektor Wolińskiego Parku Narodowego (Stanisław ZAŁANOWSKI); Wojewódzcy Konserwatorzy Przyrody w Bydgoszczy (Tadeusz TYLŻANOWSKI) i w Słupsku (Józef CIEPLIK, 1975 – 1991); dyrektor Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” w Słupsku (J.C., 1991 – 1994); oprócz tego – działalność w lasach na wybrzeżu Koszalińskiego Urzędu Morskiego w Słupsku (piszący te słowa, 1969 – 1975) oraz w Instytucie Badawczym Leśnictwa, Oddział Gdańsk (prof. Kazimierz MAKOSA).

Do przedstawicieli omawianego rocznika leśników poznańskich (1946 – 1950) należały też niektóre ważne funkcje społeczne na Pomorzu, np. m.in. – Prezes PTTK w Bydgoszczy (Tadeusz TYLŻANOWSKI) oraz Przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody przy Prezydium WRN w Koszalinie (1961 – 1969) i Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody przy Wojewodzie Słupskim (1992 – 1994), a także Prezes Zarządu Okręgu Stowarzyszenia LIGA OCHRONY PRZYRODY w Słupsku (1982 – 1986 i od 1990 r.) (pełnione przez niżej podpisanego).

Prace naukowo – badawcze na Pomorzu Środkowym prowadzili m.in. nasi koledzy z rocznika 1946 – 1950, profesorowie: Teofil WOJTERSKI, Stanisław KRÓL i Bolesław SĘKOWSKI (botanika), Wojciech DZIĘCIOŁOWSKI i Zbigniew PRUSINKIEWICZ (gleboznawstwo), Zenon RZEŹNIK, Stanisław ZABIELSKI, junior i Stanisław SZYMAŃSKI (hodowla lasu), Ryszard GRACZYK (zoologia).

Szczególne zasługi dla Słowińskiego Parku Narodowego ponieśli prof. T. WOJTERSKI i prof. W. DZIĘCIOŁOWSKI.

Leśnicy rocznika 1946 – 1950 odznaczali się dużą obowiązkowością i wytrwałością w pracy społecznej. Warto też uwypuklić, iż 35 z nich uzyskało doktoraty, a 22 habilitacje. 20 zostało profesorami wyższych uczelni w Poznaniu, Toruniu, Bydgoszczy, Olsztynie, Warszawie, Krakowie, Katowicach. Po 55 latach pozostało wśród żyjących około 80 Kolegów (ok. 40 %). Jednakże w ostatnich latach przyjeżdża na kolejne zjazdy koleżeńskie zaledwie około 20 osób.

Warto jeszcze nadmienić, iż z tego samego rocznika (1946 – 1950) studiów Uniwersytetu Poznańskiego, aczkolwiek z Wydziału Rolniczego (początkowo Rolniczo – Leśnego U.P.) wywodził się też mgr inż. Janusz LATANOWICZ ichtiolog, który przez wiele lat był w Słupsku dyrektorem Państwowego Gospodarstwa Rybackiego Słupsk, a społecznie udzielał się

m.in. w Wojewódzkim Komitecie Ochrony Przyrody w Koszalinie (1965 – 1969), a następnie w Słupsku (1976 – 1990), równocześnie zaś w Lidze Ochrony Przyrody w Słupsku oraz w Kole Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” Słupskiego Towarzystwa Społeczno Kulturalnego.

Z tegoż samego rocznika poznańskich rolników (1946 – 1950) wywodził się też Kolega dr inż. Włodzimierz **ŚWIĄTKIEWICZ**, który pracował w doświadczalnictwie rolniczym w Bukówce pod Słupskiem, a później kierował Wojewódzką Stacją Chemiczno – Rolną w Koszalinie.

Organizowanie zjazdów koleżeńskich rozpoczęło w 1971 roku. W 2005 roku odbył się zjazd XIV.

W dniach 21 – 23 czerwca 2005 r. spotkaliśmy się w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym w Zielonce, koło Murowanej Gośliny, powiat poznański, należącym do Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu. Uczestniczyło w tym jubileuszowym spotkaniu 55 – lecia formalnego ukończenia studiów 17 – stu Kolegów, a czterech z nich przywiozło swoje Małżonki.

Tradycyjne ognisko wieczorne (21 VI 2005 r.) towarzyszyło opowieściom wspomnieniowym, a uroczyste zebranie uczestników (22 VI 2005 r.) uświetnili swoimi, pełnymi szacunku dla Jubilatów, wystąpieniami – aktualny Rektor Akademii Rolniczej w Poznaniu prof. dr hab. Edward **WAŚOWICZ** i Dziekan Wydziału Leśnego A.R. prof. dr hab. inż. Lechosław **ŁABUDZKI**. Spotkanie towarzyskie w wesołym nastroju wypełniło wieczór dnia 22 VI 2005 r. Końcowe zebranie organizacyjne przeprowadzono przed południem dnia 23 czerwca 2005 r. Dziękowano Komitetowi Zjazdowemu w osobach magistrów inżynierów Janusza **WAW-RZYNIAKA**, Antoniego **CZERWIŃSKIEGO**, Józefa **BŁASZCZYKA** i Stanisława **ZWOLIŃSKIEGO** za doskonale przygotowanie jubileuszowego spotkania i jego towarzyskiego programu, powierzając im jednocześnie na najbliższe lata analogiczne zadania.

Hołdem złożonym naszym zmarłym Profesorom, Asystentom i Kolegom podkreślano stałą pamięć i więź między przeszłością a chwilą obecną.

Uroku Zjazdowi dodawały walory przyrodniczo – geograficzne Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka”.

Józef Cieplik, Słupsk.

Piśmiennictwo

– wybrane pozycje literatury przedmiotu (chronologicznie).

1. Praca zbiorowa – Dzieje akademickich studiów rolniczych i leśnych w Wielkopolsce 1919-1969 – wyd. WSR Poznań – PWN Oddział Poznań 1970 r., stron 533.
2. Praca zbiorowa – Zeszyt Jubileuszowy Wydziału Leśnego z okazji 125 – lecia studiów rolniczych w Wielkopolsce i 75 – lecia akademickich studiów rolniczych i leśnych w Poznaniu – wyd. Akademia Rolnicza Poznań 1995r., stron 203.
3. Zenon Rzeźnik – Historia rocznika 1946-1950 Wydziału Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego – Poznań, maj 2000 r., maszynopis, stron 10.
4. Józef Cieplik – Absolwenci poznańskich studiów leśnych 1946-1950 w roku 50 – lecia zakończenia studiów – (W:) „Przegląd Wielkopolski” Poznań, Nr 3 – 4 (49 – 50) 2000, strony 163- 165. i Nr 1 – 2 (51 – 52) z 2001 r., strony 109-110, uzupełnienie.
5. Józef Cieplik – Zjazd Leśników (W:) „Przegląd Wielkopolski” Poznań, Nr 4 (66) z 2004 r., strony 62-63.
6. Józef Cieplik – Kolejny Jubileusz absolwentów leśnictwa Uniwersytetu Poznańskiego – (W:) Miesięcznik „Przegląd leśniczy” – Poznań, Nr 6 – 7/2005 (168 –169/XV) z czerwca – lipca 2005 r., strona 28.

INFORMACJE URZĘDOWE - LEGISLACYJNE

I.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 III 2004 r. w sprawie Słowińskiego Parku Narodowego.

W Dzienniku Ustaw R.P. Nr 43 z dnia 16 marca 2004 r. ukazało się pod pozycją 390 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie Słowińskiego Parku Narodowego. Rozporządzenie to wprowadza istotne zmiany w powierzchni Słowińskiego Parku Narodowego.

Od pierwotnej bowiem powierzchni Parku 18.247 ha powiększono ją obecnie do obszaru wielkości 32.744,03 ha, w tym 21.572,89 ha na gruntach położonych w województwie pomorskim oraz 11.171,14 ha wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego.

Nowością jest rozszerzenie obszaru Parku Słowińskiego o część wchodzącą na wody morskie i to w rozmiarze około 34 %. Ogólnie powiększono powierzchnię Parku o około 80 %. Tym sposobem Park Słowiński znalazł się wśród kilku największych powierzchniowo polskich Parków Narodowych.

W § 4. Rozporządzenia uwidoczniono obowiązujące na obszarze Parku zakazy .

Utworzono również otulinę wokół parku na powierzchni 30.220 ha, położoną w województwie pomorskim. Granicę teje otuliny opublikowano w § 5. Rozporządzenia.

J.C.

II.

Ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody.

Z dniem 1 maja 2004 r. weszła w życie nowa ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. opublikowana w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. Obejmuje ona 13 rozdziałów i 162 artykuły, zamieszczone na kilkudziesięciu stronach druku.

Jest to już kolejna czwarta polska ustawa o ochronie przyrody. Pierwsza, z 1934 r. zawierała 34 artykuły, druga z 1949 r. – 37 artykułów, a trzecia z 1991 r., znowelizowana w 2001 r. – 65 artykułów.

Przyjmując tezę, iż współcześnie konieczność ochrony przyrody wyłania się ze wzrastającego zagrożenia naturalnego środowiska w miarę

uintensywniania t.zw. „postępu cywilizacyjnego i technicznego”, można zrozumieć obszerność nowej ustawy o ochronie przyrody i włączenie do niej szeregu szczegółowych przepisów prawnych.

Ochrona przyrody, według ustawy z dnia 16 IV 2004 r., „...polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (art. 2, ust. 1), zaś celem ochrony przyrody jest:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- zachowanie różnorodności biologicznej;
- zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- kształtowanie właściwych postaw człowieka przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody (art. 2, ust. 2).

Tekst ustawy został podzielony na 13 rozdziałów:

1. Przepisy ogólne (artykuły 1 – 5)
2. Formy ochrony przyrody (art. 6 – 64)
3. Ogrody botaniczne, ogrody zoologiczne oraz ośrodki rehabilitacyjne dla zwierząt (art. 65 – 77)
4. Ochrona terenów zieleni i zadrzewień (art. 78 – 90)
5. Organy ochrony przyrody (art. 91 – 100)
6. Służby ochrony przyrody (art. 101 – 107)
7. Zwalczanie przestępstw i wykroczeń na obszarach chronionych (art. 108 – 110)
8. Wykonywanie ochrony przyrody (art. 111 – 116)
9. Gospodarowanie zasobami i składnikami przyrody (art. 117 – 125)
10. Skutki prawne objęcia ochroną (art. 126)
11. Przepisy karne (art. 127 – 132)
12. Zmiany w przepisach obowiązujących (art. 133 – 142)
13. Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe (art. 143 – 162).

Szczególnie ważne są przepisy wprowadzające różne formy ochrony przyrody, których ustawa wymienia 10 (art. 6). Są to:

1. Parki Narodowe

2. Rezerваты przyrody
3. Parki krajobrazowe
4. Obszary chronionego krajobrazu
5. Obszary „Natura 2000”
6. Pomniki przyrody
7. Stanowiska dokumentacyjne
8. Użytki ekologiczne
9. Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe
10. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Formy 1 – 5 określa się wspólnym mianem ochrony obszarowej.

Formy 6 – 9 - ochrony obiektów przyrodniczych.

Forma zaś 10 – ta ochrony gatunkowej zajmuje oddzielny dział ustawy w artykułach 46 – 58 i 59 – 64.

J.C.

III.

KOMUNIKAT – Uchwała Nr 15 Zarządu Głównego LIGI OCHRONY PRZYRODY z dnia 25 VI 2005 r.

Zarząd Główny Stowarzyszenia LOP w Warszawie swoją uchwałą Nr 15 z dnia 25 czerwca 2005 r. dokonał ustalenia wysokości corocznych składek członkowskich LOP w minimalnym rozmiarze:

1. dzieci i młodzież szkolna – 2,- zł.
2. emeryci, renciści, opiekunowie Szkolnych Kół LOP oraz pełnoletni niepracujący – 10,- zł.
3. osoby dorosłe pracujące – 20,- zł.

Są to stawki minimalne, które można podnosić indywidualnie, dobrowolnie.

Zarządy Okręgów LOP zostały zobowiązane do odprowadzania 10 % zebranych składek na rzecz Zarządu Głównego w Warszawie.

Dokonane ustalenia obowiązują już od roku 2005.

J.C.

I.

„NADLEŚNICTWO USTKA – Leśna ścieżka dydaktyczna „Orzechowska wydma”” – praca zbiorowa – wyd. Nadleśnictwo Ustka 2004 r., stron 32, druk Zakład Graficzny „Grawipol” Słupsk, ISBN 83-87302-84-8.

Interesujący informator ogólny, charakteryzujący walory przyrodniczo-geograficzne oraz sytuację gospodarczą Nadleśnictwa Ustka, a w polowie treści-opisujący szczegółowo otwartą niedawno (9 VII 2003 r.) ścieżkę przyrodniczą z 13 – oma „przystankami” obrazującymi poszczególne elementy naturalnie ukształtowanego terenu i zasiedlonej tam roślinności w nadmorskim środowisku leśno – wydмовym. Liczne i „przemawiające” ilustracje pozytywnie urozmaicają całość tej ważnej pozycji wydawniczej.

II.

„SIEĆ NATURA 2000 – 10 pytań – 10 odpowiedzi” – wyd. Ministerstwo Środowiska Warszawa 2004 r., stron 24.

Jest to ważny i potrzebny informator urzędowy o wprowadzeniu w Polsce sieci 72 obszarów chroniących ptaki w t.zw. „Dyrektywie Ptasiej” i 184 obszarów chroniących siedliska przyrodnicze w t.zw. „Dyrektywie Siedliskowej” – w ramach obowiązujących zasad w Unii Europejskiej. Obok naświetlenia genezy i zasad wprowadzenia sieci „NATURA 2000”, w zakończeniu broszury podano szczegółowy wykaz wszystkich polskich obszarów specjalnej ochrony ptaków (72) oraz specjalnych obszarów ochrony siedlisk (184).

III.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY w Warszawie, w ramach informacji i opracowań statystycznych wydał w 2005 r. dwie publikacje p.t. „LEŚNICTWO 2005” (cena 20,- zł.) i „OCHRONA ŚRODOWISKA 2005” (cena 28,- zł.)

Są to opracowania kompleksowe, ujmujące w syntetyczny sposób oba przedmiotowe zagadnienia.

Publikacje te mogą być bardzo przydatne w działalności organizacyjnej i przy zajęciach dydaktycznych z młodzieżą, także i przy rozwiązywaniu różnego rodzaju konkursów młodzieżowych oraz przygotowywaniu problemowych referatów i pogadanek.

Podany niżej adres umożliwi kontakty z Wydawnictwem GUS.

ZAKŁAD WYDAWNICTW STATYSTYCZNYCH

00 – 925 Warszawa, Al. Niepodległości Nr 208.

MULTICO – OFICYNA WYDAWNICZA Sp. z o.o.,
01 – 687 Warszawa, ul. Lektykarska Nr 4 a,
Tel. (0-22) 832 23 55, Fax. (0-22) 832 23 58.
www.multicobooks.com.pl

Sprzedaż detaliczna i hurtowa:
MULTICO O.W. Magazyn –
02 – 677 Warszawa, ul. Cybernetyki Nr 9.
Tel./fax. (0-22) 647 24 09

Dyrektor ds. Handlu i Promocji: -
Katarzyna **Francisz**,
Tel. (0-22) 832 23 56 i 0-509-809-513.

OFICYNA WYDAWNICZA MULTICO –
Proponuje własne wydawnictwa książkowe i planszowe z 2005 r. –

1. Hanna **Będkowska** „Wycieczka do lasu”,
format 171 x 249 mm, stron 240, cena 45 zł.
2. Leśnicy Młodzięży – Maria **Gozdalik** „Drzewa naszych lasów”,
format 210 x 297 mm, stron 36, cena 16,90 zł.
3. Maria **Gozdalik** „Drzewa naszych lasów” –
19 plansz edukacyjnych, format 480 x 325 mm, stron 19,
cena 49,50 zł.
4. Najlepsze książki przyrodnicze i hobbistyczne – O.W. MULTICO
Warszawa KATALOG WYDAWNICZY – wiosna 2005 r.
5. Waldemar Borek i Krzysztof Czader – „Madagaskar”,
Album stron 296, wyd. MULTICO Warszawa 1996 r.
ISBN 83-7073-040-X

KATALOG Wydawniczy – wiosna 2005 r. pozostaje do wglądu
w Biurze Zarządu Okręgu Stowarzyszenia LOP w Słupsku, Al. H. Sienkiewicza 20.

MŁODZIEŻOWE KONKURSY PRZYRODNICZE

I.

IV. Edycja Konkursu na najbardziej aktywne Szkolne Koło LOP Okręgu Słupskiego 2003/2004

Konkurs obejmował działalność Szkolnych Kół LOP Okręgu Słupskiego w okresie od września 2003 r. do czerwca 2004 r.

Komisja Konkursowa, dokonawszy przeglądu nadesłanych prac konkursowych uznała za stosowne wyróżnienie następujących Kół –

- a) przy Szkole Podstawowej Nr 3 im. dra Janusza Korczaka w Słupsku, pod opieką Nauczycielki mgr **Anny Majchrzak**;
- b) przy Szkole Podstawowej w Przechlewie – Nowa Wieś Człuchowska, pod opieką Nauczycielki mgr **Janiny Łowieckiej**;
- c) przy Gimnazjum Nr 4 w Słupsku, pod opieką Nauczycielki mgr **Ryszardy Giecwicz**;
- d) przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1. im. Noblistów Polskich w Słupsku, pod opieką Nauczycielki mgr **Małgorzaty Józefowicz**.

Ponadto wyróżnienie Prezesa Z.O. LOP Słupsk otrzymało Koło LOP przy Szkole Podstawowej w Rokitach, powiat Bytów, pod opieką Nauczycielki mgr **Haliny Krauze**.

Laureaci oraz Opiekunowie Kół otrzymali dyplomy pamiątkowe i drobne upominki.

Następna, V. Edycja konkursu obejmuje okres działalności – IX 2004 – VI 2005 r., a termin doręczenia prac konkursowych upływa z dniem 15 marca 2006 r.

Laureatom IV. Edycji oraz Paniom Opiekunkom Kół składamy najserdeczniejsze gratulacje.

Komisja Konkursowa:

- Mgr inż. **Barbara Major – Milewczyk**
- Mgr **Ewa Maleszka**
- Mgr **Andrzej Gorski**

Sekretarz Z.O. LOP Słupsk
Mgr Andrzej Gorski

II.

XX. Olimpiada Wiedzy Ekologicznej

W dniu 19 marca 2005 r. przeprowadzono eliminacje regionalne XX. Olimpiady Wiedzy Ekologicznej w V Liceum Ogólnokształcącym w Słupsku. W eliminacjach regionalnych uczestniczyło 43 uczniów z 15 szkół ponadgimnazjalnych okręgu słupskiego.

Komisja w składzie:

Mgr Stanisław **Balcer** – przewodniczący

Mgr inż. **Barbara Major** – **Milewczyk** – członek

Mgr Marcin **Miller** – członek

Mgr **Aneta Połęga** – członek

Inż. **Lucyna Gostomska** – członek

Mgr inż. **Jan Wolski** – członek

Mgr **Ewa Maleszka** – członek

w wyniku przeprowadzonych eliminacji pisemnych stopnia regionalnego zakwalifikowała 20 uczestników do eliminacji wojewódzkich w Gdańsku.

Poniżej prezentuję wyniki eliminacji regionalnych:

I. miejsce zajęła **Anna Bunikowska** – uczennica kl. III c Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 w Słupsku,

II. miejsce zajął **Jarosław Markuczak** – uczeń kl. III Technikum Leśnego w Warcinie,

III. miejsce zajął **Wojciech Kowalczyk** – uczeń kl. III Technikum Leśnego w Warcinie,

III. miejsce ex aequo zajęła **Tamara Tarnowska** – uczennica kl. II b Liceum Ogólnokształcącego Nr 2 w Słupsku.

Wyróżnieni uczniowie otrzymali nagrody książkowe.

Dyrektorowi mgrowi Mariuszowi **Kurowskiemu** i pracownikom V Liceum Ogólnokształcącego w Słupsku Komisja składa serdeczne podziękowanie za gościnność i umożliwienie przeprowadzenia eliminacji regionalnych.

Wszystkim zakwalifikowanym uczniom do eliminacji wojewódzkich w Gdańsku Komisja etapu regionalnego serdecznie gratuluje.

W imieniu Komisji

Mgr inż. **Barbara Major** – **Milewczyk**

III.

XVI. Słupski Konkurs Sozologiczny 2005 r.

Prawidłowe odpowiedzi na 5 pytań konkursowych, ogłoszonych w Nrze 1/2005 (25) Zeszytu Informacyjnego Z.O. LOP Słupsk z marca 2005 r. na stronie 30, winny brzmieć następująco:

1. – Szyszka
2. – a) Szkółka leśna
3. – a) Wał utworzony z luźnego piasku bez porastającej go roślinności.
4. – Tak – rezerwat jest obszarem prawnie chronionym dla zachowania walorów przyrodniczych.
5. – Tak – w Słupsku istnieją prawnie uznane pomniki przyrody.

Ogółem wpłynęło 87 prac konkursowych z 6 – ciu szkół:

- Szkoła Podstawowa Charnowo, gmina Ustka, powiat Słupsk – 4 prace.
- Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki Dębica Kaszubska, powiat Słupsk
- 11 prac (4 z oryginalną szatą grafi)
- Szkoła Podstawowa Nr 10 im. „POLONII” Słupsk – 28 prac konkursowych (17 z bogatym wystrojem graficznym).
- Zespół Szkół w Przechlewie -
 - Szkoła Podstawowa Przechlewo – 9 prac.
 - Publiczne Gimnazjum Przechlewo – 13 prac
- Zespół Szkół Agrotechnicznych Słupsk – 22 prace.

Drogą selekcji i losowania wyłoniono 36 laureatów otrzymujących skromne upominki.

Ze Szkoły Podstawowej w Charnowie:

- 1) Monika **Szcześniak**, klasa VI.
- 2) Kasia **Halubek**, kl. VI.
- 3) Paweł **Kamiński**, kl. V.
- 4) Monika **Wieleba**, kl. V.

Ze Szkoły Podstawowej w Dębicy Kaszubskiej:

- 5) Paulina **Zinkowska**, kl. V b z wyr. (wyróżnienie)
- 6) Karolina **Stereńczak**, kl V c z wyr.
- 7) Zuzanna **Siuda**, kl. V b z wyr.
- 8) Anita **Potrząsaj**, kl. V b
- 9) Mariusz **Jagiello**, kl. V b
- 10) Ewa **Zięba**, kl. V b

- 11) Paulina Kwiatkowska, kl. V b
- 12) Łukasz Reinert, kl. V a
- 13) Kamil Gronkiewicz, kl. V a
- 14) Patryk Sykulski, kl. VI a
- 15) Magdalena Bela, kl. VI c z wyr.

Ze Szkoły Podstawowej Nr 10 im. „POLONII” w Słupsku:

- 16) Patrycja Dzidek, kl. VI a
- 17) Karolina Murawiejko, kl. VI a z wyr.
- 18) Marta Falkowska, kl. V f
- 19) Iza Pietrzak, kl. V f
- 20) Anita Arcinowicz, kl. VI e
- 21) Agnieszka Pera, kl. VI e

Ze szkoły w Przechlewie:

- 22) Karolina Kowaleczko,
- 23) Wioleta Garus, kl. IV a
- 24) Michelle Laursen,
- 25) Małgorzata Lemańczyk,

Z Publicznego Gimnazjum w Przechlewie:

- 26) Karolina Czapiewska,
- 27) Anna Małek,
- 28) Jarosław Dorszyński,
- 29) Kacper Popis,
- 30) Alicja Lemańczyk, kl. I e

Z Zespołu Szkół Agrotechnicznych w Słupsku:

- 31) Marlena Milo, kl. I a TziGD.
- 32) Agata Olszyna, kl. I a TziGD.
- 33) Patrycja Wichłacz, kl. II TOŚ.
- 34) Justyna Wojtków, kl. II TOŚ.
- 35) Alicja Chrzanowska, kl. II TOŚ.
- 36) Ewelina Hoppe, kl. II TOŚ.

Laureatom gratulujemy, a Paniom opiekunkom Szkolnych Kół LOP – dziękujemy za zainteresowanie sozologicznymi konkursami LOP, zapraszając do udziału w XVII. Słupskim Konkursie Sozologicznym.

Prezes Z.O. LOP Słupsk
Dr inż. Józef Cieplik

IV.

XVII. SŁUPSKI KONKURS SOZOLOGICZNY – 2005/2006.

Pytania konkursowe:

1. Co to jest biocenoza?
- Współżycie organizmów należących do odrębnych gatunków -
Tak – Nie.

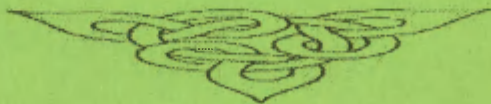
2. Rodzaj drzewa najliczniej występujący w drzewostanach leśnych w Polsce, zwłaszcza na niżu.
 - a) sosna
 - b) dąb
 - c) brzoza.

3. Czy sowa płomykówka (*Tyto alba*) gnieździ się na wieżach starych kościołów?
Tak – Nie.

4. W jakiej miejscowości gminy Damnica powiatu słupskiego znajduje się oz, będący prawnie chronionym t.zw. „stanowiskiem dokumentacyjnym”?

Termin nadsyłania odpowiedzi konkursowych do dnia
15 stycznia 2006 r.

Z.O. LOP Słupsk
Oraz
Redakcja „AKTUALIÓW...”

ISSN – 1640 – 1409